

ve smyslu § 15 cit. zákona, je povinna i církev ev. a. v. vypláceti jej svým správcům učitelům, jsou-li ovšem jinaké podmínky splněny. — — —

Dále poukazuje stížnost na to, že se oba učitelé přiznaného jim správcovského honoráře na téže schůzi konventu dne 24. března 1929 zřekli vzhledem na nemajetnost církve do té doby, dokud přídavek ten nebude církvi státem vyplacen. Zřeknutí to vzal prý konvent na vědomí a je tudíž platné, i když nebylo o něm oběma učitelům na konventu přítomným zvláštní úřední vyhotovení doručeno. K této námitce sluší podotknouti toto:

Mají-li podle toho, co shora dovozeno, oba správci učitelé, byvše jako takoví jmenováni, nárok na přídavek ve smyslu § 15 zákona č. 104/1926 od církve jako udržovatelky školy ve smyslu § 45 cit. zákona, mohla by námitka právě uvedená, jakož i vada řízení v souvislosti s ní vytýkaná, míti význam pro řešení daného sporu, kdy žal. úřad vyslovil — ať už z jakýchkoliv důvodů —, že zřeknutí to nemá vlivu na existenci nároku podle § 15 cit. zákona, toliko tehdy, kdyby se správce učitel veřejné církevní lidové školy mohl vůbec platně nároku toho zříci. To však nejvyšší správní soud neshledal. Neboť jak s počátku již bylo dovozeno, jde tu při učitelských požitcích a tedy i při ustanovení § 15 zákona č. 104/1926 Sb. o předpisy eminentně veřejnoprávní, dané také ve veřejném zájmu, jež jako normy iuris cogentis ani jednostranným prohlášením, ani vzájemnou dohodou platně měněny býti nemohou, z čehož plyne, že právního nároku na správcovský přídavek ve smyslu § 15 cit. zákona, který tvoří též součást pensijní základny, se oba správci-učitelé platně vzdáti vůbec nemohli (srovn. na př. Boh. A 1677/22, 2609/23, 3196/24, 11.043/34 ohledně úředníků obecních), a takovýto způsob zřeknutí se podobných nároků zákony učitelské vůbec neznají. Než potom nelze shledati nezákonnost v tom, že žal. úřad vyslovil, že uvedené zřeknutí se nároků neosvobozuje ještě církev od placení správcovského přídavku. Za tohoto stavu jest ovšem irelevantní, zda oba učitelé byli na konventu přítomni, zda tvrzené prohlášení skutečně učinili a zda se jim o tom dostalo od církve ještě zvláštního vyrozumění, a nelze ani shledati podstatné vady v tom, že žal. úřad nevyslechl navrhovaných svědků o těchto irelevantních skutečnostech. — — —

Č. 12.396. .

Živnostenské právo: I. Předpokladem udělení knihkupecké koncese je potřeba obyvatelstva; není třeba, aby šlo o potřebu zvláště nutnou. — II. Je ponecháno úřadu, aby uvážil, jaké vzdělání dostačuje v konkrétním případě k provozování knihkupecké živnosti.

(Nález z 8. května 1936 č. 12.877/36.)

Věc: Josef B. v Praze proti rozh. min. obchodu ze 4. listopadu 1933 o koncesi knihkupecké.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje jednak pro nezákonnost, jednak pro vadnost řízení.

D ů v o d y: Zem. úřad v Praze výnosem z 31. října 1932 nevyhověl žádosti Josefa B. za udělení koncese knihkupecké v Praze XVIII. na Vořečkovce 250, a to jednak vzhledem k místním poměrům, k nimž nutno mít zřetel dle § 23 odst. 5 živn. řádu, ježto místní potřeba je dostatečně kryta živnostmi knihkupeckými v okolí navrhovaného stanoviště provozovanými, jednak proto, že žadatel nepodal úplného průkazu způsobilosti ve smyslu min. nařízení č. 196/1907 ř. z.

Odvolání, které žadatel — dnešní st-l — proti tomuto rozhodnutí podal, zamítlo min. obchodu nař. rozhodnutím z důvodů rozhodnutí I. stolice, k nimž dodalo, že podle konaného šetření je živnost knihkupecká v blízkém Břevnově, a kromě toho nutno vzít též v úvahu, že celý obvod Velké Prahy je již knihkupeckými koncesemi tak přeplněn, že nelze zde mluvit o nutné místní potřebě. Kromě toho nevykázal se žadatel všeobecným vzděláním k provozování žádané živnosti postačitelým, ježto na průkaz tohoto vzdělání předložil pouze vysvědčení o absolvování obecné školy, jakož i vysvědčení o absolvování všeobecné živnostenské pokračovací školy pro truhláře ve Vídni, čímž si nemohl získati vzdělání potřebného k provozování živnosti knihkupecké.

O stížnosti uvažoval nss takto:

Žádost st-le za udělení knihkupecké koncese byla zamítnuta jednak se zřetelem na místní poměry, k nimž podle § 23 odst. 5 živn. řádu je při udělování koncese knihkupecké brát zřetel, jednak proto, že st-l nevykázal se všeobecným vzděláním ku provozování žádané živnosti postačitelým.

Pokud jde o důvod první, uznala první stolice, že zřetel k místním poměrům vyžaduje zamítnutí žádosti proto, že místní potřeba je dostatečně kryta knihkupeckými živnostmi v okolí navrhovaného stanoviště provozovanými. Žal. úřad odepřel sice udělení koncese z téhož důvodu, avšak k vývodům rekursu k němu dodal, že vzhledem ke knihkupectví v blízkém Břevnově a vzhledem k okolnosti, že celý obvod Velké Prahy je již knihkupeckými podniky přeplněn, nelze zde mluvit o nutné místní potřebě. Má tedy žal. úřad za to, že by udělení koncese knihkupecké jen tehdy bylo lze srovnati s předpisem § 23 odst. 5 živn. řádu, podle něhož při udělení koncese k této živnosti brát je též zřetel k místním poměrům, kdyby udělení koncese té vyžadovala n u t n á potřeba, čímž do jisté míry modifikoval rozhodnutí stolice první. Taková, co do své intensity zvlášť kvalifikovaná potřeba není však předpokladem pro udělení koncese, neboť zřetel k místním poměrům předepsaný v § 23 odst. 5 vyžaduje pouze toho, aby nebyly povolovány knihkupecké živnosti, pro které v ů b e c není potřeby obyvatelstva, a připouští tedy udělení koncese, je-li tu potřeba obyvatelstva, třeba potřebu onu nebylo lze kvalifikovati jako potřebu zvlášť n u t n o u. Opačný náhled žal. úřadu odporuje zákonu, a proto nezákonný jest i důvod nař. rozhodnutí, pokud odpírá udělení žádané koncese se zřetelem na místní poměry.

Důvod ten trpí však i podstatnou vadou řízení, jež zaviněna byla svrchu uvedeným nesprávným právním názorem žal. úřadu. St-l tvrdil totiž v řízení správním, že ve Střešovicích je pětiletá obecná škola a v nejbližší době bude se stavěti škola další, a že tudíž je zapotřebí zří-

zení žádaného knihkupectví, aby děti nemusily pro školní potřeby chodit daleko. Žal. úřad domnívaje se, že jen *n u t n á* potřeba mohla by odůvodniti udělení koncese, na tuto v rekursu uplatněnou okolnost ne-reagoval, nýbrž poukázal na knihkupectví v blízkém Břevnově a konstatoval dále zcela povšechně, že celý obvod Velké Prahy je již knihkupeckými koncesemi přeplněn, takže nelze zde mluvit o *n u t n é* místní potřebě. Podle toho však, co svrchu bylo uvedeno, bylo povinností úřadu, aby zkoumal, zda v *ú b e c* je zde potřeba pro udělení žádané koncese a nikoliv jen potřeba nutná, a aby v té příčině vypořádal se s rekursními námitkami, že v celých Střešovicích ani v sousedních Starých Dejvicích, zejména pak na Vořechovce a široko daleko v okolí Vořechovky čítajícím více než 20 tisíc obyvatel není knihkupeckého závodu. To žalovaný úřad neučinil a jde tedy o vadu podstatnou. Ježto pak tato vada byla způsobena nesprávným právním názorem žalovaného úřadu, je prvý důvod, o kterýž naříkané rozhodnutí se opírá, nezákonný.

Pokud jde o druhý důvod, týkající se nedostatečného všeobecného vzdělání *st-le* k provozování knihkupecké živnosti, sluší vytknouti, že min. nař. z 6. srpna 1907 č. 196 ř. z., vydané na základě § 23 odst. 1 živn. řádu, ustanovuje v příčině průkazu zvláštní způsobilosti k nastoupení koncesované živnosti knihkupecké, že uchazeči o koncesi musí prokázati všeobecné vzdělání dostačující k provozování této živnosti.

Jakým způsobem tento průkaz má býti podán a jaké všeobecné vzdělání pokládati jest za dostačující, citované nařízení blíže neurčuje. Ponechává tedy živnostenskému úřadu, aby sám od případu k případu uvážil, jaké vzdělání dostačuje k provozování řečené živnosti ve stanovišti, pro které dotyčný žadatel koncese se dožaduje. Nss může úsudek živnostenského úřadu v tom směru přezkoumati pouze po té stránce, zda úsudek ten nevykazuje nějaké logické rozpory a netrpí-li vadami uvedenými v § 6 odst. 2 zákona o ss. V daném případě shledal živnostenský úřad, že absolvování obecné školy a živnostenské pokračovací školy pro truhláře nedostačuje k tomu, aby opatřilo žadateli v *š e o b e c n é* vzdělání dostatečné k provozování živnosti knihkupecké. Žal. úřad však nevzal zřetele k tomu, že *st-l* na průkaz své způsobilosti k provozování živnosti knihkupecké nedovolával se pouze potvrzení svědčících o tom, že absolvoval obecnou školu a živnostenskou pokračovací školu pro truhláře, nýbrž předložil též potvrzení o tom, že byl činným pro nakladatelství firmy Otto jako kolportér sešitových děl a časopisů. Proč žal. úřad k tomuto potvrzení zřetele nevzal, zejména zda učinil tak z důvodů právních, či z důvodů skutkových, není z nař. rozhodnutí patrné. Poněvadž tento nedostatek odůvodnění ztěžuje straně obranu a nss přezkoumání nař. rozhodnutí, a je tudíž vadou podstatnou, nemůže nař. rozhodnutí ani o druhý důvod, týkající se způsobilosti *st-le* k provozování živnosti knihkupecké, býti opřeno.

Č. 12.397.

Živnostenské právo. — Řízení správní. — Řízení před nss: Živnostenské společenstvo není legitimováno k tomu, aby kromě nedostatku průkazu způsobilosti potřebného k nastou-